

Munkaskolan

Idegranen 14, 15, 18, 19-21 Munka Ljungby
Ängelholms kommun, Skåne län
Rapport - Sakkunnig kontroll avseende kulturvärden/2018-2019
Carita Melchert

Titel:	Munkaskolan
Författare:	Carita Melchert
Kulturmiljörapport:	2019:43
Datum:	2019-12-02
Status:	Rapport KUL (sakkunnig avseende kulturvärden) för slutbevis
Omslagsbild:	Detaljbild av nya fönster, gymnastiksalen
Upphovsrätt:	Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Administrativa uppgifter	3
Genomförda arbeten	4
Byggnad B Gymnastiksal	4
Byggnad C Skolbyggnad	4
Byggnad F Gamla folkskolan	5
Antikvarisk kommentar.....	6
Fotografier som visar utförda åtgärder	7
Byggnad B	7
Byggnad C.....	11

Inledning

Flygfoto över Munkaskolan i Munka Ljungby. Källa: Lantmäteriet.

Ärendet avser utvändig ändring av skolverksamhet, fönsterbyte och takomläggning. Arbetet avser tre byggnader. B: gymnastiksal. C: skolhus. F: skolhus Gamla folkskolan. Byggnaderna är försedda med q i detaljplan, byggnaderna får inte förvanskas.

Fotobilaga finns här nedan med fotografier före och efter åtgärder för varje byggnad. Ytterligare fotografier förvaras hos Kulturen i Lund.

Materialförteckning tillhandahålls av entreprenör.

Se även:

Intyg och verifierad Kontrollplan kulturvärden, datum 2019-12-02.

Verifierad kontrollplan för utvändig ändring ärende nr B 18-477 och B 19-1085.

Fönster och dörrar är ersatta i enlighet med A-ritningar 2018-04-26 och uppställningsritning 2018-04-26, Engvall Öhrman arkitekter. Samtliga nya fönster och dörrar är tillverkade av Wimmerby fönstersnickerier och målade med linoljefärg, brun nyans S 7010-Y50R och vit nyans S 0500-N.

Fönster är bytta på grund av säkerhetskrav i skolmiljön samt av kommunens energikrav. Fönstren ska även ha god tillgänglighet vid fönsterputs. Fönster i byggnad B och C var original. Av dessa har små fönster invid entrén till hus C och ett lunettfönster i byggnad B bevarats. I byggnad F var endast fönster i sockelvåningen original och dessa har bevarats men fönsterglasen har ersatts. Övriga fönster i byggnad F var troligen från 1960/70-talet.

Administrativa uppgifter

Beställare:

AB Ängelholmslokaler

Thulingatan 1 A

262 36 Ängelholm

Ulf Sjöstrand

ulf.sjostrand@angelholmshem.se

Antikvarisk konsult:

KULTURHISTORISKA FÖRENINGEN FÖR SÖDRA SVERIGE | Org.nr 845000-0842

Postadress: Tegnérsplatsen, Box 1095, 221 04 LUND | Webbplats: www.kulturen.com

Kontaktpersoner:

Bebyggelseantikvarie, Carita Melchert

carita.melchert@kulturen.com

Tel. 046-35 04 60

Projektnummer: B_2018_0012

Bygglov ärende nr: B 2018-000477 och B 2019-001085

Fastighet: Idegranen 14, 15, 18, 19-21 i Munka Ljungby

Kommun: Ängelholm

Arbetshandlingar: A-ritningar och uppställningsritningar, Åsa Engwall

Entreprenör: Leeman Entreprenad

Fönster- och dörrar: Wimmerby fönstersnickerier

Slutbesiktning: 2019-11-27

Genomförda arbeten

Byggnad B Gymnastiksal

Samtliga fönster, förutom lunettfönstret som renoverats i det västra gavelröstet, är ersatta med nya fönster i samma storlek och indelning som de gamla. De nya fönstren är av trä, vitmålade med kopplade bågar, 2-glas isolerglas lamellglas i invändig båge, utvändig båge med genomgående spröjs och säkerhetsglas. Gångjärn och hörnbeslag är lika de tidigare fönstren. Fönsterblecken är ersatta. Mellan fönsterkarm och tegelfasad är fogat med kalkbruk lika som tegelfogen. Invändigt har monterats fallskydd i fönster på övre plan.

Blindfönster ovan dörren i västra gaveln har målats. Blindfönstret målades först svart men har ändrats till något gråare, NCS 7500-N, med sista strykningen. Entrédörren i samma gavel var troligen från andra halvan av 1900-talet och i dåligt skick, den har ersatts med en ny. Eftersom det inte fanns fotografier eller ritningar hur den ursprungliga dörren sett ut tillverkades en liknande dörr som befintlig dörr vid huvudentrén till byggnad C. Denna typ överensstämmer med hur dörrar i denna byggnadskategori generellt såg ut omkring 1900 (nationalromantik). Yttertrappan i väster har försetts med ett nytt järnräcke i samma utseende som på byggnad C, med rostfria infästningar. En dörr i bottenvåningen på norra sidan har ersatts. De nya dörrarna har målats bruna lika som före åtgärderna.

Taktäckningen har lagts om. De tidigare takpannorna har kasserats och ersatts med nya "Vittinge E13, Obehandlad, Naturröd" ochnockpanna "Vittinge typ 1A". Takpannorna i nock har lagts i bruk och takpannorna har murats mot gavlarna utan utsprång lika som före åtgärderna. Plåtgärningar och avvattning har ersatts. Taksäkerhet har tillkommit. Skorstenar har underhållits.

Partiellt skadad tegelfog i fasad och skorstenar har lagats med kalkbruk. Kalkbruk har anpassats till befintligt vad gäller ballast, färgnyans och styrka. I västra gaveln finns en större spricka som fogats om.

Byggnad C Skolbyggnad

Samtliga fönster i bottenvåningen och i gavelfält mot väster är ersatta med nya fönster i samma storlek och indelning som de gamla. Små fönster invid huvudentrén i väster har underhållits. Även fönster i takkupa mot öster är ersatta. De nya fönstren är av trä, vitmålade med kopplade bågar, 2-glas isolerglas lamellglas i invändig båge, utvändig båge med genomgående spröjs och säkerhetsglas.

Gångjärn och hörnbeslag är lika de tidigare fönstren. Fönsterblecken är ersatta. Invändigt har nya spanjoletterna monterats.

Dörr mot öster har ersatts med ny vitmålad i trä och med nytt överljus lika utförande som övriga fönster.

Partiellt skadad tegelfog i fasad och skorstenar har lagats med kalkbruk. Kalkbruk har anpassats till befintligt vad gäller ballast, färgnyans och styrka.

Taktäckningen har lagts om. De tidigare takpannorna har kasserats och ersatts med nya "Vittinge E13, Obehandlad, Naturröd" ochnockpanna "Vittinge typ 1A". Takpannorna i nock har lagts i bruk och takpannorna har murats mot gavlarna utan utsprång lika som före åtgärderna. Plåtgarneringar och avvattning har ersatts. Taksäkerhet har tillkommit. Skorstenar har underhållits.

Byggnad F Gamla folkskolan

Fönster och fönsterbleck i sockelvåningen (mot norr, sydöst och öster) är original och har bevarats och underhållits med omkitning och målning. Glasen är ersatta för att uppfylla dagens säkerhetskrav. Ett litet källarfönster mot söder och två små mot väster har glasats om med hammarglas vid renoveringen för att uppfylla dagens säkerhetskrav.

Samtliga fönster i bottenvåningen och i vindsvåningen är ersatta med nya fönster i samma storlek och indelning som de gamla. De kasserade fönstren var inte original utan från omkring 1960/70-talet. De nya fönstren är av trä, vitmålade med kopplade bågar, hörnjärn, 2-glas isolerglas lamellglas i invändig båge, utvändig båge med genomgående spröjs och säkerhetsglas. Mellan fönster och fasad har fogats med kalkbruk. Vid utrymningstrappor är fönster brandklassade. Fönsterblecken är ersatta. Putsfält ovan fönster har målats.

En trädörr mot söder har ersatts och målats brun lika före åtgärderna. Tre stycken trädörrar mot öster i källarvåningen är ersatta med nya av trä som målats vita. Blindfönster mot söder har illusionmålats med indelning lika övriga fönster i våningsplanet.

Tillkommande arbeten var omfogning av tegelfasaden. Befintlig fog var pärlfog på hela fasaderna förutom på farstukvisten i norr. Fogen var partiellt kraftigt vittrad. I överenskommelse mellan stadsarkitekt och bygglovhandläggare på Ängelholms kommun, medverkande sakkunnig avseende kulturvärden samt byggherre beslutades att ny pärlfog endast utförs på huvudfasaden, gavelfasaden

mot norr, övriga fasader accepteras slätfog. Byggherren önskade slätfog då pärfog bedömdes som svag och riskerar vittra eller frysa sönder.

Sockelvåningens spritputs har målats med silikatfärg. På äldre fotografier kan man skönja en ljusare linje kring fönstren, i sockelns ovankant och hörn. Dessa linjer har målats vita och sockeln gråbeige. Gråbeige färg liknar nyansen som fanns före åtgärderna och bedöms vara anpassad till fasadens nyanser i tegel- och fog. Silikatfärg till sockeln: 2005-Y30R, och de vita omfattningarna är 0500-N.

Tillkommande arbete var även byte av taktäckning, vilket omfattas av separat bygglov. Taktäckningen har lagts om med ny takpapp, ny bär- och ströläkt, nya vindskivor. De tidigare takpannorna har kasserats och ersatts med nya "Vittinge E13, Obehandlad, Naturröd" ochnockpanna "Vittinge typ 1A". Takpannorna i nock har lagts i bruk och takpannorna har murats mot gavlarna utan utsprång lika som före åtgärderna. De kasserade takpannorna var inte original utan bedöms vara från mitten av 1900-talet. De var blandat Börringe- och Weberöds DH-pannor. Takfotsbrädor och taktassar har målats lika före åtgärderna i rödbrun nyans.

Antikvarisk kommentar

Struktur och färgnyanser på fogbruk för samtliga byggnader samt färgnyanser för målning av sockelvåningen till hus F har stämts av med antikvarisk sakkunnig.

Återstår att färdigställa målning av sockel på byggnad F. Plåttak över de låga byggnadsdelarna kommer i överenskommelse med medverkande antikvarisk sakkunnig att underhållsmålas i röd nyans lika övriga plåtarbeten.

Byggnad C hade i takkupor mot väster stuprör med skarpa rörvinklar, vilka ersattes med mjuka rörvinklar, förändringen bedöms som obetydlig avseende kulturvärden. Skarpa rörvinklar är traditionellt för tiden när byggnaden uppfördes.

Vid murning av nock har val av bruk inte stämts av med antikvarisk sakkunnig. Antikvarisk sakkunnig bedömer att det finns risk att pannorna murats i för hårt bruk, B-bruk, med risk att pannor spräcks om det är för liten rörelsemån i bruket.

Fotografier som visar utförda åtgärder

Byggnad B

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Fönster och dörrar förutom lunettfönster i gavel är ersatta. Nya takpannor, avvattningsrör, taksäkerhet och plåtgarneringar samt underhållna skorstenar.

Före åtgärder till vänster, efter åtgärder till höger. Fönster och dörrar förutom lunettfönster i gavel är ersatta. Blindering målad ovan dörren och trappräcke av trä är ersatt med järnräcke

Efter åtgärder. Vänster: Västra gaveln. Höger: ny dörr, fönster, taktäckning norra långsidan.

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Fönster och dörrar förutom lunettfönster i gavel är ersatta. Nya takpannor, avvattningsrännor, taksäkerhet, plåtgärningar underhållna skorstenar.

Efter åtgärder. Exempel på nya fönster och fönsterbleck, bruksfog mellan fönster och fasad, partiella små lagningar av fog.

Byggnad C

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Fönster med åtta rutor i fasad är nya. Nya takpannor, plåtgärningar, avvattnings samt underhållna skorstenar.

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Dörr, fönster med åtta rutor i fasad, fönster ovan dörr samt i takkupan är nya. Nya takpannor, plåtgärningar, avvattning samt underhållna skorstenar.

Exempel på fönster före åtgärder ovan och nya fönster nedan.

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Fönster i fasad är nya, observera blindfönster längst till vänster i fasaden. Nya takpannor, plåtgärningar, avvattning.

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Fönster i fasad är nya och underhållna i sockelvåningen. Återstår att färdigställa målningsarbeten på sockel.

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Fönster i fasad är nya och underhållna i sockelvåningen.

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Fönster i fasad är nya.

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Fönster i fasad är nya och underhållna i sockelvåningen. Ny brun dörr.

Exempel på fönster och pärlfog före åtgärder till vänster, nytt fönster och slät fog till höger.

Exempel på fönster i sockelvåning, till vänster före underhåll, till höger efter underhåll.

Exempel på pärlfog före åtgärder ovan. Nedan till vänster ny pärlfog, nedan till höger ny slätfog.

Före åtgärder ovan, efter åtgärder nedan. Dörrar i sockelvåningen är ersatta och fönstren underhållna. Sockeln är målad, vita omfattningar i likhet med äldre fotografi.

Nya dörrar i sockelvåningen, återstår att komplettera målning i omfattning.

